

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"АЛЬТЕРНАТИВНІ СИСТЕМИ
ОПОДАТКУВАННЯ"
для студентів спеціальності
8.03050803 "Оподаткування"
всіх форм навчання**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2016**

Затверджено на засіданні кафедри оподаткування.
Протокол № 1 від 27.08.2015 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: С. В. Антоненко
О. В. Белосвіт

Робоча програма навчальної дисципліни "Альтернативні Р 58 системи оподаткування" для студентів спеціальності 8.03050803 "Оподаткування" всіх форм навчання : [Електронне видання] / уклад. С. В. Антоненко, О. В. Белосвіт. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 50 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, практичних та семінарських занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), критерії оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення навчальної дисципліни.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050803 "Оподаткування" всіх форм навчання.

Вступ

У більшості країн світу впроваджуються механізми стимулювання розвитку сектору малого бізнесу шляхом зниження ставок податків, надання податкових пільг, а також впровадження альтернативних систем оподаткування. Проте в Україні фіскальний та стимулюючий потенціал спрощеного оподаткування цього сектору економіки потребує подальшого вдосконалення. Досить згадати, що за даними Державної служби статистики України спостерігаються тенденції зменшення загальної кількості малих підприємств. Особливого значення ці проблеми набувають у зв'язку зі стратегічним курсом України на побудову соціально-орієнтованої конкурентоспроможної ринкової економіки та інтеграції до ЄС, в якому цей сектор економіки формує значну частину ВВП. Отже, підготовка висококваліфікованих фахівців, що здатні аналітично вирішувати проблемні питання в галузі альтернативного оподаткування сектору малого бізнесу, є дуже актуальною.

Тому навчальна дисципліна "Альтернативні системи оподаткування" є важливою для підготовки магістрів за спеціальністю 8.03050803 "Оподаткування". Дану навчальну дисципліну віднесено до групи вибіркового циклу професійної підготовки магістрів за спеціальністю для студентів спеціальності 8.03050803 "Оподаткування" всіх форм навчання. Вона є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних робітникам бухгалтерських та податкових підрозділів підприємств, незалежно від форми власності та організаційно-правової форми господарювання, а також працівникам податкової служби.

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: денна форма – 5; заочна форма – 6	Галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво"	Вибіркова	Вибіркова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 8.03050803 "Оподаткування"	Рік підготовки	
Загальна кількість годин: денна форма – 150; заочна форма – 180		1 М	1 М
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: магістр	Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		16	20
		Практичні, семінарські	
		24	20
		Самостійна робота	
110	140		
Вид контролю			
Залік	Екзамен		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36 %;

для заочної форми навчання – 29 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання даної навчальної дисципліни є надання студентам необхідних теоретичних основ, методичних рекомендацій і практичних навичок щодо оподаткування суб'єктів малого бізнесу в Україні.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

вивчення теоретико-організаційних засад альтернативних систем оподаткування;

засвоєння механізму впливу оподаткування на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання;

набуття навиків самостійного розрахунку податкових платежів на різних системах оподаткування.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес оподаткування суб'єктів підприємництва в Україні за системами оподаткування, що відмінні від загальної.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні та практичні засади здійснення процесу оподаткування суб'єктів підприємництва в Україні за системами оподаткування, що відмінні від загальної.

Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши більшість навчальних дисциплін гуманітарного та професійного циклів. Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: "Державне регулювання економіки", "Макроекономіка", "Система оподаткування", "Податковий облік та звітність". У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як: "Адміністрування податків", "Податковий контроль", "Оподаткування виплат з оплати праці", "Сучасні проблеми оподаткування", а також виконання тренінгів, міждисциплінарних комплексних курсових робіт, бакалаврських та магістерських дипломних робіт.

Організація вивчення дисципліни передбачає поглиблену практичну підготовку студентів на основі ознайомлення з законодавчими та нормативними документами, спеціальною інформаційно-аналітичною та методичною літературою, виконання індивідуальних практичних завдань та курсової роботи.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу запропонованої дисципліни є самостійна робота студентів під керівництвом викладачів. З метою активізації та інтенсифікації роботи студентів у процесі вивчення дисципліни розв'язуються задачі, використовуються практичні господарські ситуації, здійснюється тестовий контроль.

Питання, що виявляються найскладнішими та містять протиріччя винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Окрім цього, важливу роль для закріплення отриманих знань відіграє самостійна робота студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

загальну та спеціальну термінологію оподаткування суб'єктів підприємництва;

види альтернативного оподаткування в Україні;

економічну сутність малого підприємництва та податкового регулювання його розвитку;

принципи побудови спрощеної системи оподаткування та визначення елементів єдиного податку;

специфіку оподаткування суб'єктів господарювання на різних групах оподаткування;

перспективи розвитку альтернативних систем оподаткування;

вміти:

коректно використовувати спеціальну термінологію оподаткування суб'єктів підприємництва та відмежовувати її від загальноекономічної та фінансової термінології;

застосовувати отримані знання в професійній діяльності з організації податкового обліку на підприємствах, а також у процесі контрольно-перевірочної діяльності та податкового адміністрування;

самостійно визначати право платника на застосування конкретного варіанта оподаткування доходів від підприємницької діяльності;

вести податковий облік об'єктів оподаткування та здійснювати розрахунки податкових зобов'язань за альтернативними системами оподаткування;

приймати рішення щодо вибору доцільної системи оподаткування.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
1	2	3
АСО* 1	Використовувати інструменти альтернативних систем для зменшення податкового навантаження на юридичних осіб	Здатність характеризувати альтернативні системи оподаткування в Україні Здатність аналізувати функціональну структуру альтернативної системи оподаткування Здатність до визначення особливостей оподаткування юридичних осіб

1	2	3
		Здатність аналізувати раціональність застосування альтернативних систем оподаткування сільськогосподарськими товаровиробниками
		Здатність розраховувати платежі за спеціальним режимом з ПДВ юридичними особами
АСО 2	Здійснювати заходи щодо зменшення податкового навантаження на фізичних осіб за допомогою альтернативних систем оподаткування	Здатність розраховувати податкові зобов'язання фізичних осіб на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності
		Здатність розраховувати податкові зобов'язання фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції
		Здатність розраховувати податкові санкції, що застосовуються до суб'єктів малого підприємництва
		Здатність розробляти заходи щодо забезпечення якісного процесу прийняття стратегічних і оперативних рішень в процесі оподаткування суб'єктів малого підприємництва

* Альтернативні системи оподаткування

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Альтернативні системи оподаткування юридичних осіб

Тема 1. Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України

1.1. *Поняття альтернативних систем оподаткування.* Поняття альтернативних систем оподаткування. Мотивація переходу юридичних осіб на альтернативні системи оподаткування.

1.2. *Механізми податкового регулювання розвитку підприємництва: Україна та світовий досвід.* Недоліки загальної системи оподаткування та об'єктивні передумови виникнення альтернативних систем.

1.3. *Види альтернативних систем оподаткування для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.* Досвід застосування спрощених систем оподаткування у світовій податковій практиці. Тимчасовий характер спрощених систем.

Тема 2. Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності

2.1. Мале підприємництво як сектор національної економіки. Поняття малого підприємництва і малих підприємств. Роль малого підприємництва в створенні конкурентного середовища, формуванні ринкових відносин, забезпеченні зайнятості населення, вирішенні соціальних проблем суспільства. Законодавчі основи державного регулювання та державної підтримки малого підприємництва.

2.2. Юридичні особи – суб'єкти малого підприємництва: визначення та критерії. Загальна характеристика спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва. Законодавча та нормативна база.

2.3. Сфера застосування єдиного податку юридичними особами. Критерії суб'єктів малого підприємництва та платників єдиного податку. Обмеження за обсягом діяльності, середньообліковою чисельністю найманих робітників, структурою статутного фонду, видами підприємницької діяльності, способами розрахунків.

2.4. Об'єкт і база оподаткування. Визначення та складові доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Позареалізаційні доходи та виручка від іншої реалізації. Визначення бази оподаткування у ході здійснення посередницьких операцій та операцій в іноземній валюті. Податковий облік у процесі роботи за спрощеною системою оподаткування. Податки і збори, що сплачуються юридичною особою – суб'єктом малого підприємництва. Особливості оподаткування перехідних операцій. Порядок визначення і погашення податкових зобов'язань з єдиного податку, відповідальність платників. Податкова звітність.

Тема 3. Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку

3.1. Вимоги до суб'єктів господарювання на третій групі єдиного податку. Обсяг доходів, кількість робітників, які дають право перейти юридичним особам на сплату єдиного податку.

3.2. Види діяльності, заборонені на третій групі єдиного податку. Обґрунтування заборони певних видів діяльності на спрощеній системі оподаткування. Перелік заборонених видів діяльності.

3.3. Порядок визначення податку на третій групі єдиного податку. Особливості визначення податку, що підлягає сплаті юридичними особами на третій групі оподаткування. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку. Порядок визначення податкових зобов'язань, складання податкової звітності та сплати єдиного податку на третій групі.

Тема 4. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності

4.1. Специфіка виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських товаровиробників та об'єктивні передумови їх альтернативного оподаткування. Законодавча база щодо діяльності сільськогосподарських товаровиробників та виробництва аграрної продукції. Специфічні особливості виробництва сільськогосподарської продукції.

4.2. Вимоги до суб'єктів господарювання на 4-й групі спрощеної системи оподаткування. Критерії визначення сільгосптоваровиробників. Обсяг доходу та кількість робітників, які дають право перейти на сплату єдиного податку.

4.3. Порядок визначення податку на 4 групі єдиного податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку. Порядок визначення податкових зобов'язань, складання податкової звітності та сплати єдиного податку.

Тема 5. Спеціальний режим оподаткування ПДВ

5.1. Умови застосування спеціального режиму оподаткування ПДВ. Визначення видів діяльності, які дають право на застосування спеціального режиму з ПДВ. Преференції суб'єктів господарювання на спеціальному режимі оподаткування ПДВ.

5.2. Спеціальний порядок оподаткування ПДВ діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства. Порядок розрахунку податкових зобов'язань суб'єктами спеціального режиму оподаткування ПДВ діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства. Порядок складання звітності для платників, що застосовують спеціальний порядок оподаткування ПДВ діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства.

5.3. Спеціальний порядок оподаткування ПДВ діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату. Порядок розрахунку податкових зобов'язань суб'єктами спеціального режиму оподаткування ПДВ діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату. Порядок складання звітності для платників, що застосовують спеціальний порядок оподаткування ПДВ діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату.

Змістовий модуль 2. Альтернативні системи оподаткування фізичних осіб

Тема 6. Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності

6.1. Особливості застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності фізичними особами. Переваги і недоліки спрощеної системи оподаткування для фізичних осіб. Сфера застосування спрощеної системи оподаткування фізичних осіб. Обмеження щодо обсягу і видів діяльності, чисельності найманих робітників, встановлені для фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, що мають право на застосування спрощеної системи оподаткування.

6.2. Перехід на спрощену систему оподаткування фізичними особами. Порядок переходу, заповнення заяви, отримання свідоцтва про сплату єдиного податку фізичними особами.

6.3. Порядок складення звітності та розрахунку суми податку. Характеристика ставок єдиного податку, порядок їх встановлення та коригування для фізичних осіб. Податки і збори, що сплачуються громадянином-підприємцем у процесі роботи за спрощеною системою оподаткування. Особливості оподаткування ПДВ, податком з доходів фізичних осіб, іншими податками і зборами. Розрахунок, подання та заповнення декларації.

6.4. Повернення на звичайну систему оподаткування: за рішенням платника та у зв'язку з порушенням обмежень. Оподаткування перехідних операцій. Оцінка доцільності переходу фізичної особи на спрощену систему оподаткування, обліку і звітності.

Тема 7. Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції

7.1. Специфіка виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських товаровиробників фізичних осіб та передумови їх альтернативного оподаткування. Необхідність державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції фізичних осіб. Визначення видів діяльності, що потребують державної підтримки.

7.2. Діючі преференції щодо оподаткування сільськогосподарських товаровиробників фізичних осіб. Оподаткування доходів від продажу власної сільськогосподарської продукції, що вирощена фізичною особою на земельних ділянках, призначених для ведення особистого селянського господарства. Особливості оподаткування фізичних осіб виробників молока та м'яса.

7.3. Подання звітності сільськогосподарськими товаровиробниками фізичними особами. Ведення обліку сільськогосподарської діяльності. Порядок подання декларації щодо доходів фізичних осіб та довідки про обсяг виробництва і площу земельної ділянки.

Тема 8. Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків

8.1. Підстави для застосування санкцій на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності. Визначення видів правопорушень, за які застосовуються санкції на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності.

8.2. Самостійне виправлення помилок – порядок та наслідки для платників податків на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності. Порядок подання нової звітної декларації з метою виправлення помилок. Подання уточнюючого розрахунку.

8.3. Підстави для застосування пені та порядок її розрахунку. Визначення підстав для нарахування пені з боку контролюючих органів. Порядок розрахунку пені.

Тема 9. Перспективи розвитку альтернативного оподаткування

9.1. Досвід застосування спрощених систем оподаткування у світовій податковій практиці. Критерії визнання підприємств малими та специфіка оподаткування малого бізнесу в розвинутих країнах світу.

9.2. *Тимчасовий характер спрощених систем.* Оцінка ретроспективи та еволюційних змін спрощених альтернативних систем оподаткування в Україні та світі.

9.3. *Перспективи розвитку альтернативних систем оподаткування.* Оцінка необхідності подальшої підтримки малого підприємництва в Україні за рахунок альтернативних систем оподаткування.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні і семінарські	самостійна робота		лекції	практичні і семінарські	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1.								
Альтернативні системи оподаткування юридичних осіб								
Тема 1. Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України	12	2	2	8	16	2	2	12

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 2. Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	14	2	2	10	20	2	2	16
Тема 3. Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку	22	2	4	16	20	2	2	16
Тема 4. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	24	2	4	18	22	4	2	16
Тема 5. Спеціальний режим оподаткування ПДВ	14	2	2	10	20	2	2	16
Разом за змістовим модулем 1	86	10	14	62	98	12	10	76
Змістовий модуль 2.								
Альтернативні системи оподаткування фізичних осіб								
Тема 6. Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	15	1	2	12	20	2	2	16
Тема 7. Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	15	1	2	12	22	2	4	16
Тема 8. Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків	18	2	4	12	20	2	2	16
Тема 9. Перспективи розвитку альтернативного оподаткування	16	2	2	12	20	2	2	16
Усього годин за модулем	64	6	10	48	82	8	10	64
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>16</i>	<i>24</i>	<i>110</i>	<i>180</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>140</i>

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з даної навчальної дисципліни.

Перелік тем семінарських занять

Назва теми		Програмні питання семінарського заняття	Кількість годин	Література
Лекції	Семінарського заняття			
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Альтернативні системи оподаткування юридичних осіб				
<i>Тема 1.</i> Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України	Проблемні питання категорійного апарату місця альтернативних систем оподаткування в економіці України	1. Наукові підходи до визначення поняття альтернативних систем оподаткування. 2. Роль альтернативних систем у розбудові економіки	2	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 16]
<i>Тема 2.</i> Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	Визначення основних аспектів спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	1. Об'єкт, база, ставки оподаткування на спрощеній системі. 2. Особи, що мають право переходу на спрощену систему оподаткування	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [14 – 16]
<i>Тема 3.</i> Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку	Визначення особливостей оподаткування юридичних осіб на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	1. Критерії віднесення до суб'єктів малого підприємництва. 2. Характеристика нормативно-правової та законодавчої бази оподаткування юридичних осіб – суб'єктів малого підприємництва. 3. Критерії визначення доцільності застосування єдиного податку юридичними особами	2	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 16]
<i>Тема 4.</i> Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	Особливості сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	1. Платники податку, критерії їх визначення. 2. Особливості розрахунку суми податку	2	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 9; 16]

1	2	3	4	5
<i>Тема 5.</i> Спеціальний режим оподаткування ПДВ	Проблемні питання застосування спеціального режиму оподаткування ПДВ	1. Особливості застосування спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства. 2. Особливості застосування спеціального режиму оподаткування діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату. 3. Порядок обчислення суми податку	2	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 16]
Змістовий модуль 2. Альтернативні системи оподаткування фізичних осіб				
<i>Тема 6.</i> Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	Основні напрямки визначення організаційних аспектів оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	1. Законодавча основа діяльності, права та обов'язки громадян – підприємців. 2. Умови повернення на звичайну систему оподаткування. 3. Порядок сплати єдиного податку	2	Основна: [1; 2]. Додаткова: [9; 10; 13; 16]
<i>Тема 7.</i> Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	Проблемні аспекти оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	1. Визначення видів діяльності, до яких застосовуються податкові преференції. 2. Проблемні аспекти розрахунку та звітування щодо оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [13]
<i>Тема 8.</i> Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків	Проблемні аспекти застосування санкцій	1. Проблематика застосування санкцій на спрощеній системі оподаткування. 2. Проблематика застосування санкцій щодо суб'єктів господарювання, що працюють на спеціальному режимі ПДВ	2	Основна: [1; 2]. Додаткова: [9]

1	2	3	4	5
Тема 9. Перспективи розвитку альтернативного оподаткування	Проблемні аспекти застосування альтернативного оподаткування	1. Проблематика альтернативних систем оподаткування, що застосовуються в інших країнах. 2. Перспективи розвитку альтернативних систем оподаткування	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [9]
Разом годин за змістовими модулями			15	

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Альтернативні системи оподаткування юридичних осіб	Завдання 1. Розрахунок економічних показників під час роботи за спрощеною системою оподаткування	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [16]
	Завдання 2. Розрахунок податкових зобов'язань юридичної особи з єдиного податку за різними ставками	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8 – 10; 15; 16]
	Завдання 3. Розрахунок податкових зобов'язань за "перехідними" операціями суб'єкта малого підприємництва – юридичної особи	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 16]

1	2	3	4
	<i>Завдання 4.</i> Визначення та розрахунок об'єкта, бази та ставок фіксованого сільськогосподарського податку	2	Основна: [1; 2]. Додаткова: [16]
<i>Змістовий модуль 2.</i> Альтернативні системи оподаткування фізичних осіб	<i>Завдання 5.</i> Розрахунок податку, який підлягає сплаті фізичною особою на спрощеній системі оподаткування	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8]
	<i>Завдання 6.</i> Розрахунок санкцій щодо правопорушень, що стосуються сплати альтернативних податків	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8]
	<i>Завдання 7.</i> Розробка заходів з мінімізації податкових платежів юридичних та фізичних осіб за рахунок сплати альтернативних податків	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8]
	<i>Завдання 8.</i> Складання таблиці з порівняльною характеристикою альтернативних систем оподаткування України та зарубіжних країн	1	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8]
Разом годин за змістовими модулями		9	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1. Альтернативні системи оподаткування юридичних осіб

Тема 4. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності.

Підприємство юридична особа ТОВ "Хамелеон" хоче перейти на спрощену систему оподаткування, обліку і звітності. Основною діяльністю підприємства є виробництво сільськогосподарської продукції (частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює 82 %). Кількість робітників – 10 чоловік. Обсяг доходу за попередній рік складає 12,3 млн грн.

Рівень 1. Розрахувати суму щомісячного платежу для платника податку 3-ї групи базуючись на значенні доходу за попередній період.

Рівень 2. Визначити оптимальний варіант сплати податків: 3-я чи 4-а група спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності.

Рівень 3. Вибрати оптимальний варіант сплати податків для ТОВ "Хамелеон", враховуючи всі можливі схеми мінімізації податкових платежів.

Змістовий модуль 2. Альтернативні системи оподаткування фізичних осіб

Тема 6. Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності.

Приватний підприємець фізична особа Чуб О. П. не вчасно подав декларацію з єдиного податку (затримка склала 25 днів) та занижив у цій декларації податкові зобов'язання на 85 грн.

Рівень 1. Розрахувати суму штрафних санкцій.

Рівень 2. Визначити шляхи оптимізації сплати штрафних санкцій.

Рівень 3. Вибрати оптимальний варіант сплати штрафних санкцій для Чуб О. П., враховуючи всі можливі варіанти мінімізації штрафних санкцій.

7. Самостійна робота

7.1. Завдання та форми самостійної роботи

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 73 % (110 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних і семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;

пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Теоретичні та методичні основи податкового планування				
<i>Тема 1.</i> Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	8	Презентація результатів. Експрес-опитування	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 16]
<i>Тема 2.</i> Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів. Експрес-опитування	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 16]
<i>Тема 3.</i> Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	16	Презентація результатів	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8 – 10; 15; 16]

1	2	3	4	5
<i>Тема 4.</i> Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	18	Презентація результатів. Експрес-опитування	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8 – 10; 16]
<i>Тема 5.</i> Спеціальний режим оподаткування ПДВ	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	10	Презентація результатів. Тестування. Письмова контрольна робота	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8]
Усього за змістовим модулем 1		62		
Змістовий модуль 2.				
Організація податкового планування окремих видів податків				
<i>Тема 6.</i> Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	12	Презентація результатів. Експрес-опитування	Основна: [1; 2]. Додаткова: [10; 16]
<i>Тема 7.</i> Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	12	Презентація результатів. Експрес-опитування	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 9]
<i>Тема 8.</i> Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	12	Презентація результатів. Експрес-опитування. Тестування	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 9]
<i>Тема 9.</i> Перспективи розвитку альтернативного оподаткування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	12	Презентація результатів. Письмова контрольна робота	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 9]
Усього за змістовим модулем 2		48		
Усього за дисципліною		110		

7.2. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України

1. Критерії визначення суб'єктів малого підприємництва.
2. Сутність, значення, функції та місце малого бізнесу в умовах розвитку ринкової економіки.
3. Переваги малого бізнесу.
4. Недоліки малого бізнесу.
5. Характеристика суб'єктів малого підприємництва згідно із законодавством України.
6. Сучасні тенденції розвитку малого та середнього бізнесу в Україні.

Тема 2. Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності

1. Елементи єдиного податку для юридичних осіб.
2. Елементи єдиного податку для фізичних осіб.
3. Обмеження щодо застосування спрощеної системи для юридичних осіб.
4. Обмеження щодо застосування спрощеної системи для фізичних осіб.
5. Умови переходу на спрощену систему оподаткування зі звичайної системи оподаткування.
6. Умови переходу на звичайну систему оподаткування зі спрощеної системи оподаткування.
7. Особливості оподаткування єдиним податком відокремлених підрозділів суб'єктів господарювання.
8. Перешкоди для переходу на спрощену систему оподаткування.
9. Порядок видачі суб'єкта господарювання свідоцтва про сплату єдиного податку.
10. Порядок анулювання свідоцтва про сплату єдиного податку.

Тема 3. Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку

1. Особливості зміни групи платника єдиного податку.

2. Методи податкового обліку, що застосовуються при спрощеній системі оподаткування.
3. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) як база оподаткування єдиним податком.
4. Особливості справляння податку на додану вартість при сплаті єдиного податку.
5. Особливості реєстрації платниками ПДВ платників єдиного податку.
6. Податковий облік і звітність юридичних осіб – суб'єктів малого підприємництва.
7. Особливості оподаткування перехідних операцій.
8. Податки і збори, що сплачуються юридичною особою – суб'єктом малого підприємництва.
9. Особливості оподаткування операцій, що здійснюються з контрагентами – платниками єдиного податку.
10. Ставки єдиного податку, який справляється з юридичних осіб.
11. Строки сплати єдиного податку юридичними особами.

Тема 4. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності

1. Платники та сфера застосування 4-ї групи єдиного податку.
2. Порядок підтвердження статусу платника 4-ї групи єдиного податку.
3. Обмеження щодо застосування 4-ї групи єдиного податку.
4. Особливості справляння податків та зборів при роботі на 4-й групі єдиного податку.
5. База оподаткування на 4-й групі єдиного податку.
6. Ставка оподаткування на 4-й групі єдиного податку.
7. Період сплати та звітування на 4-й групі єдиного податку.
8. Порядок оцінки вартості землі.

Тема 5. Спеціальний режим оподаткування ПДВ

1. Порядок застосування спеціального режиму оподаткування ПДВ суб'єктами спеціального режиму оподаткування діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату.

2. Порядок розрахунку податкових зобов'язань суб'єктами спеціального режиму оподаткування діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату.

3. Порядок складання звітності суб'єктами спеціального режиму оподаткування діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату.

4. Порядок подання звітності суб'єктами спеціального режиму оподаткування діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату.

5. Суб'єкти спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість.

6. Умови переходу на спеціальний режим оподаткування ПДВ діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату.

7. Умови переходу на спеціальний режим оподаткування ПДВ діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства.

Тема 6. Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності

1. Платник єдиного податку – комісіонер.

2. Подання податкової звітності платниками єдиного податку фізичними особами.

3. Порядок сплати єдиного податку фізичними особами.

4. Особливості справляння єдиного соціального внеску з платників єдиного податку фізичних осіб.

5. Особливості встановлення ставок єдиного податку для громадян-підприємців.

6. Строки сплати єдиного податку фізичними особами.

7. Податки і збори, від сплати яких звільняються платники єдиного податку.

Тема 7. Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції

1. Оподаткування виробників молока та м'яса податком з доходів фізичних осіб.

2. Подача звітності сільськогосподарськими товаровиробниками.
3. Сплата податків сільськогосподарськими товаровиробниками.
4. Пільги фізичним особам, які вирощують велику рогату худобу молочного напрямку.
5. Специфіка сплати ПДВ сільськогосподарськими товаровиробниками фізичними особами.

Тема 8. Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків

1. Застосування санкцій за неподачу декларації.
2. Санкції за заниження податкового зобов'язання.
3. Момент виникнення податкового боргу.
4. Порядок самостійного виправлення виявлених помилок.
5. Механізм нарахування пені.
6. Наслідки повторного порушення протягом року податкового законодавства.
7. Порядок оскарження рішень органів державної фіскальної служби.

Тема 9. Перспективи розвитку альтернативного оподаткування

1. Тенденції розвитку альтернативних систем оподаткування в Україні.
2. Російський досвід застосування альтернативних систем оподаткування.
3. Досвід застосування альтернативних систем оподаткування країнами СНД.
4. Європейський досвід застосування альтернативних систем оподаткування.
5. Переваги вітчизняної системи спрощеного оподаткування порівняно з іноземними.
6. Недоліки вітчизняної системи спрощеного оподаткування порівняно з іноземними.
7. Історія розвитку та становлення альтернативного оподаткування в Україні.
8. Історія становлення спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу в Україні.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

б) за засвоєнням практичного матеріалу:

консультації індивідуальні та групові;

в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:

індивідуальне здавання виконаних робіт.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, комп'ютерні симуляції, метод Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу (табл. 9.1 і 9.2).

Таблиця 9.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України	Лекція проблемного характеру з питання "Місце альтернативних систем оподаткування в розбудові економіки України"

1	2
<i>Тема 2.</i> Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	Лекція проблемного характеру з питання "Ризику переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності"
<i>Тема 3.</i> Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку	Лекція проблемного характеру з питання "Перехідних операцій щодо реєстрації юридичних осіб платниками єдиного податку"
<i>Тема 4.</i> Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	Лекція проблемного характеру з питання "Особливості сплати єдиного податку сільськогосподарськими товаровиробниками"
<i>Тема 5.</i> Спеціальний режим оподаткування ПДВ	Лекція проблемного характеру з питання "Особливості оподаткування ПДВ сільськогосподарських товаровиробників"
<i>Тема 6.</i> Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	Міні-лекція з питання "Особливості встановлення ставок для фізичних осіб на єдиному податку"
<i>Тема 7.</i> Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	Міні-лекція з питання "Пільги для фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції", банки візуального супроводу
<i>Тема 8.</i> Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків	Міні-лекція з питання "Порядок подання уточнюючого розрахунку"
<i>Тема 9.</i> Перспективи розвитку альтернативного оподаткування	Міні-лекція з питання "Міжнародне порівняння альтернативних систем оподаткування"

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом

основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Метод сценаріїв полягає в розробці ймовірних моделей поведінки та розвитку конкретних явищ у перспективі.

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
<i>Тема 1.</i> Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблемні питання категорійного апарату місця альтернативних систем оподаткування в економіці України"	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 2.</i> Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Визначення основних аспектів спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності". <i>Завдання 1.</i> Розрахунок економічних показників під час роботи за спрощеною системою оподаткування	Семінари-дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки
<i>Тема 3.</i> Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Визначення особливостей оподаткування юридичних осіб на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності". <i>Завдання 2.</i> Розрахунок податкових зобов'язань юридичної особи з єдиного податку за різними ставками. <i>Завдання 3.</i> Розрахунок податкових зобов'язань за "перехідними" операціями суб'єкта малого підприємництва – юридичної особи	Семінари-дискусії, презентації, робота в малих групах
<i>Тема 4.</i> Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Особливості сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності". <i>Завдання 4.</i> Визначення та розрахунок об'єкта, бази та ставок фіксованого сільськогосподарського податку	Семінари-дискусії, презентації, робота в малих групах

1	2	3
<i>Тема 5.</i> Спеціальний режим оподаткування ПДВ	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблемні питання застосування спеціального режиму оподаткування ПДВ"	Семінари-дискусії, презентації, робота в малих групах, метод сценаріїв
<i>Тема 6.</i> Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Основні напрямки визначення організаційних аспектів оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності". <i>Завдання 5.</i> Розрахунок податку, який підлягає сплаті фізичною особою на спрощеній системі оподаткування	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 7.</i> Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблемні аспекти оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції"	Семінари-дискусії, презентації, робота в малих групах, метод сценаріїв
<i>Тема 8.</i> Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблемні аспекти застосування санкцій". <i>Завдання 6.</i> Розрахунок санкцій щодо правопорушень, що стосуються сплати альтернативних податків. <i>Завдання 7.</i> Розробка заходів з мінімізації податкових платежів юридичних та фізичних осіб за рахунок сплати альтернативних податків	Семінари-дискусії, презентації, робота в малих групах, метод сценаріїв
<i>Тема 9.</i> Перспективи розвитку альтернативного оподаткування	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблемні аспекти застосування альтернативного оподаткування". <i>Завдання 8.</i> Складання таблиці з порівняльною характеристикою альтернативних систем оподаткування України та зарубіжних країн	Семінари-дискусії, презентації, робота в малих групах, метод сценаріїв

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік, – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі колоквиуму (приклад наведено в додатку Б).

Колоквиум – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль для студентів заочної форми навчання проводиться у формі семестрового екзамену. **Семестрові екзамени** – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід (приклад наведено в додатку Б).

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- активна участь у дискусії та презентації матеріалу;
- експрес-опитування.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою у процесі розгляду практичних ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення двох колоквиумів для студентів денної форми навчання та семестрового екзамену для студентів заочної форми навчання. Такі завдання охоплюють програму дисципліни і передбачають визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу підсумковий контроль

у вигляді колоквиуму чи екзамену оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами. Підсумкове завдання складається із 4 практичних ситуацій, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент заочної форми навчання не може бути допущений до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Для студентів заочної форми навчання результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимумально кількість – 40 балів, мінімумально кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Для студентів денної форми навчання передбачено проведення двох колоквиумів. Максимумально оцінка за правильне виконання усіх задач одного колоквиуму складає 20 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час підсумкового контролю, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше

двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Підсумкові бали за результатами підсумкового контролю складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного. Оцінка виконання завдань колоквиуму здійснюється за наступним алгоритмом:

Завдання 1 (3 бали):

1 бал – за правильне подання та використання категоріального апарату;

2 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 2 (5 балів):

1 бал – за правильне подання та використання методичного апарату;

2 бали – за арифметичну правильність розрахунку;

2 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 3 (5 балів):

1 бал – за правильне подання та використання методичного апарату;

2 бали – за арифметичну правильність розрахунку;

2 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 4 (7 балів):

1 бал – за правильне подання та використання методичного апарату;

4 бали – за арифметичну правильність розрахунку;

2 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

Оцінка виконання завдань екзаменаційного білету здійснюється за наступним алгоритмом:

Завдання 1 (6 балів):

2 бали – за правильне подання та використання категоріального апарату;

4 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 2 (10 балів):

2 бали – за правильне подання та використання методичного апарату;

4 бали – за арифметичну правильність розрахунку;

4 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 3 (10 балів):

2 бали – за правильне подання та використання методичного апарату;

4 бали – за арифметичну правильність розрахунку;

4 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 4 (14 балів):

2 бали – за правильне подання та використання методичного апарату;

8 балів – за арифметичну правильність розрахунку;

4 бали – за наявність і ґрунтовність висновку.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання			Оцінка рівня сформованості компетентностей	
						Форми контролю	Максимальний бал
1	2	3	4			5	6
Змістовий модуль 1. Альтернативні системи оподаткування юридичних осіб							
Здатність характеризувати альтернативні системи оподаткування в Україні	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України	Робота на лекції	1
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
	2	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 1 Проблемні питання категорійного апарату місця альтернативних систем оподаткування в економіці України	Активна участь у обговоренні	2
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
Здатність аналізувати функціональну структуру альтернативної системи оподаткування	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	Робота на лекції	1
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	

1	2	3		4		5	6
	4	Ауд.	1	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 2 Визначення основних аспектів спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності	Активна участь у обговоренні	2
			1	Практичне заняття	Завдання 1. Розрахунок економічних показників у ході роботи за спрощеною системою оподаткування	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
Здатність до визначення особливостей оподаткування юридичних осіб	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку	Робота на лекції	1
		СРС	8	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
	6	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 3 Визначення особливостей оподаткування юридичних осіб на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	Активна участь у обговоренні	2
Здатність до визначення особливостей оподаткування юридичних осіб		Ауд.	2	Практичне заняття	Завдання 2. Розрахунок податкових зобов'язань юридичної особи з єдиного податку за різними ставками. Завдання 3. Розрахунок податкових зобов'язань за "перехідними" операціями суб'єкта малого підприємництва – юридичної особи	Активна участь у виконанні практичних завдань	8
		СРС	8	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	

1	2	3		4		5	6
Здатність аналізувати раціональність застосування альтернативних систем оподаткування сільськогосподарськими товаровиробниками	7	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	Робота на лекції	1
		СРС	9	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
	8	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 4 Особливості сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності	Активна участь у обговоренні	2
			2	Практичне заняття	Завдання 4. Визначення та розрахунок об'єкта, бази та ставок фіксованого сільськогосподарського податку	Активна участь у виконанні практичних завдань	6
		СРС	9	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
	Здатність розраховувати платежі за спеціальним режимом з ПДВ юридичними особами	9	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Спеціальний режим оподаткування ПДВ	Робота на лекції
СРС			5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
10		Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 5 Проблемні питання застосування спеціального режиму оподаткування ПДВ. Написання колоквіуму	Активна участь у обговоренні. Колоквіум	22

1	2	3		4		5	6
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
Змістовий модуль 2. Альтернативні системи оподаткування фізичних осіб							
Здатність розраховувати податкові зобов'язання фізичних осіб на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	11	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності. Тема 7. Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	Робота на лекції	1
		СРС	12	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
Здатність розраховувати податкові зобов'язання фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	12	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 6 Основні напрямки визначення організаційних аспектів оподаткування фізичних осіб, що працюють на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	Активна участь у обговоренні	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
	13	Ауд.	1	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 7 Проблемні аспекти оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	Активна участь у обговоренні	2
			1	Практичне заняття	Завдання 5. Розрахунок податку, який підлягає сплаті фізичною особою на спрощеній системі оподаткування	Активна участь у виконанні практичних завдань	3

1	2	3		4		5	6
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
Здатність розраховувати податкові санкції, що застосовуються до суб'єктів малого підприємства	14	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків	Робота на лекції	1
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
	15	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 8 Проблемні аспекти застосування санкцій	Активна участь у обговоренні	2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
	16	Ауд.	2	Практичне заняття	Завдання 6. Розрахунок санкцій щодо правопорушень, що стосуються сплати альтернативних податків. Завдання 7. Розробка заходів з мінімізації податкових платежів юридичних та фізичних осіб за рахунок сплати альтернативних податків	Активна участь у виконанні практичних завдань	11
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування. Тестування	

Закінчення табл. 11.1

40

1	2	3	4		5	6	
Здатність розробляти заходи щодо забезпечення якісного процесу прийняття стратегічних і оперативних рішень в процесі оподаткування суб'єктів малого підприємництва	17	Ауд.	2	Лекція	Тема 9. Перспективи розвитку альтернативного оподаткування	Робота на лекції	1
			1	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття 9 Проблемні аспекти застосування альтернативного оподаткування. Написання колоквіуму	Активна участь у обговоренні. Колоквіум	22
			1	Практичне заняття	Завдання 8. Складання таблиці з порівняльною характеристикою альтернативних систем оподаткування України та зарубіжних країн	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
		СРС	12	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського і практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	Презентація результатів. Експрес-опитування	
Усього годин		150		Загальна кількість балів із дисципліни		100	
з них							
<i>Аудиторні</i>		40	27 %	<i>поточний контроль</i>		100	
<i>Самостійна робота</i>		110	73 %	<i>підсумковий контроль</i>		0	

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий контроль (залік)	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9			
3	6	11	9	3	2,5	5,5	14	6	60		
Колоквіум										100	
20					20						

Примітка. Т1, Т2... Т9 – теми змістових модулів.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Письмова контрольна робота	Усього
<i>Змістовий модуль 1. Альтернативні системи оподаткування юридичних осіб</i>	Тема 1	1 тиждень	1	–	–	–	1
		2 тиждень	–	–	2	–	2
	Тема 2	3 тиждень	1	–	–	–	1
		4 тиждень	–	3	2	–	5
	Тема 3	5 тиждень	1	–	–	–	1
		6 тиждень	–	8	2	–	10
	Тема 4	7 тиждень	1	–	–	–	1
		8 тиждень	–	6	2	–	8
	Тема 5	9 тиждень	1	–	–	–	1
		10 тиждень	–	–	2	–	2
Підсумковий контроль		10 тиждень	–	–	–	20	20
<i>Змістовий модуль 2. Альтернативні системи оподаткування фізичних осіб</i>	Тема 6	11 тиждень	0,5	–	–	–	0,5
		12 тиждень	–	–	2	–	2
	Тема 7	13 тиждень	0,5	3	2	–	5,5
	Тема 8	14 тиждень	1	–	–	–	1
		15 тиждень	–	–	2	–	2
		16 тиждень	–	11	–	–	11
	Тема 9	17 тиждень	1	3	2	–	6
Підсумковий контроль		17 тиждень	–	–	–	20	20
Усього			8	34	18	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої документації.

12. Рекомендована література**12.1. Основна**

1. Александров И. М. Налоговые системы России и зарубежных стран / И. М. Александров. – М. : Бератор-Пресс, 2002. – 215 с.
2. Бандурка О. М. Податкове право : навч. посіб. / О. М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
3. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З. С. Варналій. – [3-тє вид.]. – К. : Т-во "Знання", КОО, 2005. – 302 с.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. – К. : Кодекси і закони, 2013. – 124 с.
5. Дробязко С. І. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу / С. І. Дробязко, Т. М. Козир, С. Б. Холод. – К. : Центр навч. літ-ри, 2012. – 416 с.
6. Іванов Ю. Б. Альтернативні системи оподаткування : навч. посіб. / Ю. Б. Іванов, К. В. Петросянц. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 272 с.
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. – К. : Алерта, 2013. – 592 с.

12.2. Додаткова

8. Алексеєнко В. Роль малого бізнесу в економіці України / В. Алексеєнко // Економічний вісник університету : зб. наук. праць. – Переслав-Хмельницький. – 2009. – Вип. 13. – С. 56–64.

9. Бойцова М. Єдиний податок: від А до Я / М. Бойцова, В. Кузнецов. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Фактор, 2006. – 336 с.

10. Буряк Н. Б. Шляхи удосконалення спрощеної системи оподаткування в Україні / Н. Б. Буряк, С. В. Лукаш // Інноваційна економіка. – 2011. – № 22. – С. 219–222.

11. Василенко А. В. Вигоди та переваги єдиного податку / А. В. Василенко // Все про бухгалтерський облік. – 2008. – № 70. – С. 3–6.

12. Воротіна Л. І. Можливості збереження підприємств сектору малого бізнесу економіки України / Л. І. Воротіна // Теоретичні та прикладні питання економіки зб. наук. пр. – К : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2009. – Вип. 19. – С. 32–38.

13. Гривнак Е. Упрощенная система налогообложения для юридических лиц / Е. Гривнак // Вестник налоговой службы. – 2012. – № 1. – С. 60–63.

14. Деркач Ю. А. Спрощені системи оподаткування: переваги, недоліки та шляхи їх усунення / Ю. А. Деркач, В. М. Чубай // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України, 2011. – Вип. 21.6. – С. 155–162.

15. Рубе В. А. Малый бизнес: история, теория, практика / В. А. Рубе. – М. : ТЕИС, 2000. – 231 с.

16. Тютюрюкое Н. Н. Налоговые системы зарубежных стран : Европа и США / Н. Н. Тютюрюкое. – М. : Издательско-торговая корпорация "Дашков и Ко", 2003. – 174 с.

12.3. Інформаційні ресурси

17. Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sfs.gov.ua>.

18. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Альтернативні системи оподаткування" за Національною рамкою кваліфікацій України

44

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Альтернативні системи оподаткування у розбудові економіки України					
Здатність характеризувати альтернативні системи оподаткування в Україні	Сутність та основні характеристики альтернативних систем оподаткування	Основні характеристики альтернативних систем оподаткування	Вміти застосовувати теоретичні знання на практиці	Обґрунтування рішень щодо вибору системи оподаткування	Самостійність у формуванні позитивних та негативних аспектів роботи за альтернативними системами оподаткування
Тема 2. Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності					
Здатність аналізувати функціональну структуру альтернативної системи оподаткування	Вимоги до реєстрації платників податків на спрощеній системі оподаткування	Склад доходів платників податків на спрощеній системі оподаткування	Вміти розрахувати дохід та кількість працівників на спрощеній системі оподаткування	Обґрунтування рішень щодо реєстрації фізичною чи юридичною особою	Самостійність рішень щодо вибору групи платників податків
Тема 3. Оподаткування юридичних осіб на третій групі єдиного податку					
Здатність до визначення особливостей оподаткування юридичних осіб	Грипи платників юридичних осіб на спрощеній системі оподаткування	Вимоги до груп платників податків юридичних осіб	Вміти розрахувати податок до сплати на спрощеній системі оподаткування для юридичних осіб третьої групи	Обґрунтування рішень щодо вибору ставки платників податків юридичних осіб третьої групи	Самостійність рішень щодо реєстрації юридичної особи на загальній чи спрощеній системі оподаткування

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі оподаткування, обліку і звітності					
Здатність аналізувати раціональність застосування альтернативних систем оподаткування сільськогосподарськими товаровиробниками	Порядок ведення податкового обліку сільськогосподарськими товаровиробниками	Порядок реєстрації сільськогосподарських товаровиробників на спрощеній системі	Вміти скласти податкову документацію для сільськогосподарського товаровиробника на спрощеній системі	Обґрунтування обрання 3 чи 4 групи спрощеної системи оподаткування	Самостійність складання звітності для сільськогосподарського товаровиробника на спрощеній системі
Тема 5. Спеціальний режим оподаткування ПДВ					
Здатність розраховувати платежі за спеціальним режимом з ПДВ юридичними особами	Порядок ведення податкового обліку за спеціальним режимом з ПДВ	Порядок обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту за умови застосування спеціального режиму з ПДВ	Вміти скласти податкову декларацію з ПДВ (спеціальний режим)	Організація документообігу в рамках ПДВ (спеціальний режим)	Самостійність складання звітності з ПДВ (спеціальний режим)
Тема 6. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб					
Здатність розраховувати податкові зобов'язання фізичних осіб на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності	Групи платників податків фізичних осіб на спрощеній системі оподаткування	Вимоги до груп платників податків	Вміти скласти декларацію та розрахувати податок для фізичної особи на спрощеній системі оподаткування	Обґрунтування рішень щодо групи платників податків фізичних осіб	Самостійність рішень щодо вибору групи та ставки фізичної особи на спрощеній системі оподаткування
Тема 7. Особливості оподаткування фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції					
Здатність розраховувати податкові зобов'язання фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	Вимоги податкового законодавства до сільськогосподарських товаровиробників	Знати податкові пільги для фізичних осіб виробників сільськогосподарської продукції	Вміти подавати документацію щодо застосування податкових пільг	Звітуння щодо обсягів виробництва (якщо це передбачено пільгою)	Самостійність щодо оцінки переваг 4 групи спрощеної системи оподаткування чи пільг загальної системи оподаткування для виробників сільськогосподарської продукції

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Застосування санкцій до суб'єктів господарювання, що обрали сплату альтернативних податків					
Здатність розраховувати податкові санкції, що застосовуються до суб'єктів малого підприємництва	Порядок розрахунку податкових санкцій	Знати підстави для застосування податкових санкцій	Вміти розрахувати пеню та штрафні санкції за порушення правил застосування альтернативних систем оподаткування	Складення нової звітної декларації чи уточнюючого розрахунку	Самостійність щодо запровадження заходів з метою зменшення вірогідності застосування штрафних санкцій
Тема 9. Перспективи розвитку альтернативного оподаткування					
Здатність розробляти заходи щодо забезпечення якісного процесу прийняття стратегічних і оперативних рішень в процесі оподаткування суб'єктів малого підприємництва	Принципи альтернативних систем оподаткування	Знати світовий досвід застосування альтернативних систем оподаткування	Синтезувати позитивні аспекти застосування альтернативних систем оподаткування в світовому досвіді	Обґрунтування стратегічних напрямів розвитку альтернативних систем оподаткування	Самостійність щодо формування пропозицій вдосконалення вітчизняних альтернативних систем оподаткування

Приклад завдань підсумкового контролю

Білет підсумкової контрольної роботи для студентів денної форми навчання

1. Проаналізуйте існуючі в Україні альтернативні системи оподаткування. Оцініть їх ефективність як засобів реалізації регулюючої функції податків.

2. Підприємство є платником єдиного податку. В його складі є відокремлений підрозділ – філія, який також є платником єдиного податку. Керівництво підприємства прийняло рішення про переведення цієї філії на загальну систему оподаткування. Обґрунтуйте, чи правомірним з точки зору вимог податкового законодавства є таке рішення.

3. Чи необхідно сільськогосподарському підприємству – суб'єкту спеціального режиму оподаткування при анулюванні реєстрації платника ПДВ визнавати умовне постачання товарів та необоротних активів, у разі придбання яких суми податку були включені до складу податкового кредиту?

4. Підприємство є платником єдиного податку 4 групи та має на балансі наступні земельні ділянки: пашня – 33 га, вартісна оцінка – 6 000 грн, багаторічних насаджень – 21 га, вартісна оцінка – 9 000 грн.

За поточний фінансовий рік підприємство здійснило наступні господарські операції: реалізувало ПММ на суму 20 тис. грн, насіння на суму 11 тис. грн, продукцію тваринництва у живій масі на 24 тис. грн, придбало ядохімікати на суму 48 тис. грн.

Визначити:

1. Чи буде підприємство платником єдиного податку? Якщо так, то розрахувати його суму.

2. Суму податку на додану вартість.

**Екзаменаційний білет
для студентів заочної форми навчання**

1. Назвіть основні переваги та недоліки альтернативних систем оподаткування.

2. Сільськогосподарське підприємство орендує в поточному році 2 000 га ріллі. Грошова оцінка ріллі в даній області становить 9 000 грн за 1 га. Визначити суму єдиного податку для платників 4 групи в поточному році та строки його сплати до бюджету.

3. Підприємство "Омега", що є платником єдиного податку по ставці 3 % за звітний період 1 квартал 2015 р., здійснило наступні господарські операції:

а) 03.01.2015 р. підприємство уклало з працівником договір позики коштів на поворотній основі на суму 1 0000 грн;

б) 04.01.2015 р. зазначена сума була внесена на розрахунковий рахунок підприємства. Термін погашення позики визначений 20.01.2015 р. На момент погашення позики підприємство не мало у своєму розпорядженні грошові засоби. Працівник виявив бажання в рахунок погашення боргу підприємства одержати готову продукцію зі складу на суму 8 000 грн. 22.02.2015 р. складена Додаткова угода до Договору позики, що передбачає погашення позики готовою продукцією;

в) 02.02.2015 р. зроблена видача готової продукції зі складу.

Чи є дана операція бартерною? Чи обкладається дана операція єдиним податком? Якщо й обкладається, то в якому місяці й у якій сумі?

4. Платник єдиного податку за ставкою 2 % продає об'єкт основних фондів. Вартість угоди складає 75 тис. грн. При укладанні угоди розглядаються наступні варіанти:

1) оплата всієї суми здійснюється 01.08.2015 р., виведення з експлуатації і відвантаження – 01.11.2015 р.

2) оплата всієї суми, а також введення з експлуатації і відвантаження – 01.08.2015 р.;

3) оплата – 01.11.2008 р., виведення з експлуатації і відвантаження – 01.08.2015 р.;

4) оплата і виведення з експлуатації – 01.11.2015 р.;

5) оплата щомісяця з 01.08.2015 р. по 01.11.2015 р. рівними частинами, виведення з експлуатації і відвантаження – 01.11.2015 р.;

6) оплата щомісяця з 01.08.2015 р. по 01.11.2015 р. рівними частинами виведення з експлуатації і відвантаження – 01.08.2015 р.

Залишкова вартість цього об'єкта основних фондів на 01.08.2015 р. складає 50,0 тис. грн. Щомісячна сума амортизації – 1,3 тис. грн.

Визначити, який з цих варіантів найбільш прийнятний для підприємства без врахування чинника часу.

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	12
5. Теми та плани семінарських занять.....	13
6. Теми практичних занять	16
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами.....	17
7. Самостійна робота.....	18
7.1. Завдання та форми самостійної роботи	18
7.2. Контрольні запитання для самодіагностики	21
8. Індивідуально-консультативна робота	25
9. Методи навчання	25
10. Методи контролю	30
11. Розподіл балів, які отримують студенти	34
12. Рекомендована література.....	42
12.1. Основна	42
12.2. Додаткова	43
12.3. Інформаційні ресурси.....	43
Додатки.....	44

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
**"АЛЬТЕРНАТИВНІ СИСТЕМИ
ОПОДАТКУВАННЯ"**
для студентів спеціальності
8.03050803 "Оподаткування"
всіх форм навчання

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Антоненко** Сергій Вікторович
Бєлосвіт Олександр Володимирович

Відповідальний за видання *О. Є. Найденко*

Редактор *О. Г. Лященко*

Коректор *О. Г. Лященко*

План 2016 р. Поз. № 45 ЕВ. Обсяг 50 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*